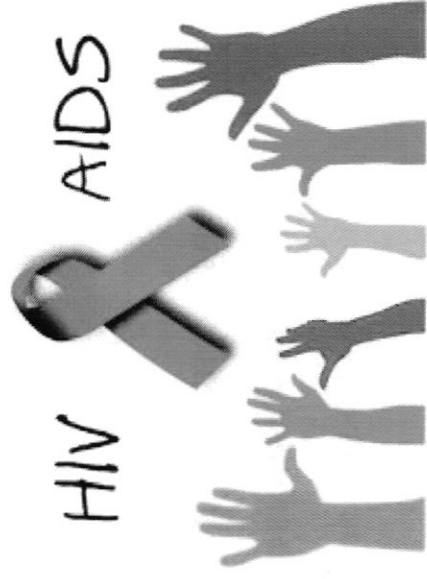

โรคเอดส์ (AIDS) คืออะไร

โรคเอดส์ หรือ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (Acquired Immune Deficiency Syndrome - AIDS) เป็นกลุ่มอาการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นเพราะร่างกายได้รับเชื้อไวรัสเอชไอวี (HIV) ซึ่งจะเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว ที่เป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันโรค ทำให้ภูมิคุ้มกันโรคลดน้อยลง จึงทำให้ติดเชื้อโรคฉวยโอกาสแทรกซ้อนเข้าสู่ร่างกายได้ง่ายขึ้น เช่น วัณโรคในปอด หรือต่อมน้ำเหลือง เยื่อหุ้มสมองอักเสบจากเชื้อรา โรคผิวหนังบางชนิด หรือเป็นมะเร็งบางชนิดได้ง่ายกว่าคนปกติ ซึ่งสาเหตุของการเสียชีวิตมักเกิดขึ้นจากโรคติดเชื้อฉวยโอกาสต่างๆ เหล่านี้ ทำให้โอกาสการจะรุนแรงและเสียชีวิตอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันโรคเอดส์มีการตรวจพบทั่วโลก และประมาณการว่ามีผู้เสียชีวิตเนื่องจากโรคเอดส์ อย่างน้อย ๒๕ ล้านคน ตั้งแต่ถูกค้นพบในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ (ค.ศ. ๑๙๘๑) นับเป็นโรคที่มีอันตรายสูงโรคหนึ่งของประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

เอดส์ติดต่อกันได้อย่างไร

๑. การร่วมเพศ โดยไม่ใช่อุปกรณ์ป้องกันไม่ว่าชายกับชาย ชายกับหญิง หรือหญิงกับหญิง ทั้งช่องทางการธรรมชาติ หรือไม่ธรรมชาติ ก็ล้วนมีโอกาสติดโรคนี้ได้ทั้งสิ้น และปัจจัยที่ทำให้มีโอกาสติดเชื้อมากขึ้น ได้แก่ การมีแผลเปิด และจากข้อมูลของสำนักกระบวนาวิทยาประมาณร้อยละ ๘๔ ของผู้ป่วยเอดส์ ได้รับเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์

๒. การรับเชื้อทางเลือด

- ใช้เข็มหรือกระบอกฉีดยาร่วมกันผู้ติดเชื้อเอดส์ มักพบ

ในกลุ่มผู้ติดยาเสพติด และหากคนกลุ่มนี้ติดเชื้อ ก็สามารถถ่ายทอดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ได้อีกทางหนึ่ง

- รับเลือดในขณะผ่าตัด หรือเพื่อรักษาโรคเลือดบางชนิด ในปัจจุบันเลือดที่ได้รับบริจาคทุกขวด ต้องผ่านการตรวจหาการติดเชื้อเอดส์ และจะปลอดภัยเกือบ ๑๐๐%

๓. ทารก ติดเชื้อจากแม่ที่ติดเชื้อเอดส์ การแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก ผู้หญิงที่ติดเชื้อเอดส์ หากตั้งครรภ์ และไม่ได้รับการรักษาดูแลอย่างดี เชื้อเอช ไอ วี จะแพร่ไปยังลูกได้ ในอัตราร้อยละ ๓๐ จากกรณีเกิดจากแม่ติดเชื้อ จึงมีโอกาสที่จะรับเชื้อเอช ไอ วี จากแม่ได้

เอดส์ มีอาการอย่างไร

ระยะที่ ๑ : ระยะที่ไม่มีอาการอะไร

ภายใน ๒-๓ อาทิตย์แรกหลังจากได้รับเชื้อเอชไอวีร้อยละ ๑๐ ของผู้ติดเชื้อจะมีการคล้ายๆ ใช้หัวดีที่เจ็บคอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ต่อมน้ำเหลืองโต ผื่นบนขาหรืออวัยวะ เป็นอยู่ราว ๑๐-๑๔ วัน ก็จะหายผู้ป่วยส่วนใหญ่อาจไม่สังเกต นี้ก็อาจเป็นไข้หวัดธรรมดา สัปดาห์ภายหลังติดเชื้อ ถ้าตรวจเลือดจะเริ่มพบว่ามีการติดเชื้อ และส่วนใหญ่จะตรวจพบว่ามีการติดเชื้อเอดส์บวกภายหลังไปแล้ว โดยที่ผู้ติดเชื้อจะไม่มีอาการอะไรเลยเพียงแต่ถ้าจะพบว่ามีภูมิคุ้มกันเคยต่อไวรัสเอดส์อยู่ในเลือดหรือที่เรียกว่าเอดส์บวก ซึ่งแสดงว่ามีการติดเชื้อเอดส์เข้าไปแล้ว ร่างกายสนองโดยการสร้างโปรตีนบางอย่างขึ้นมาทำปฏิกิริยากับเรียกว่า แอนติบอดี(antibody) เป็นเครื่องแสดงว่าเคยมีเชื้อเข้าสู่ร่างกายแล้วแต่ก็ไม่สามารถจะเอาชนะไวรัสเอดส์ เลือดเอดส์บวกจะมีไวรัสเอดส์อยู่ในตัวและสามารถแพร่คนอื่นได้ น้อยกว่าร้อยละ ๕ ของคนที่ติดเชื้อเอดส์ต้องระวังกว่าจะมีเลือดเอดส์บวกได้ ดังนั้นคนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมาบางรายอาจมีต่อมน้ำเหลืองตามตัวโตได้ โดยที่อยู่เป็นระนาบๆ คือเป็นเดือนๆ ขึ้นไป ซึ่งบางรายอาจคล้ายตนเอง แพทย์แล้วแพทย์คล้ายๆ ต่อมน้ำเหลืองที่โตนี้มีลักษณะกลมๆ แข็งๆ ขนาด ๑-๒ เซนติเมตร อยู่ใต้ผิวหนังบริเวณคอทั้ง ๒ ข้าง ข้างจะหลายเม็ดในแนวเดียวกัน คล้ายลูกประคำที่คอไม่เจ็บ ไม่แดง นอกจากที่คอต่อมน้ำเหลืองอาจพบได้ที่รักแร้และขาหนีบทั้ง ๒ ข้าง ต่อมน้ำเหลืองเป็นที่พิกังในช่องแรกของไวรัสเอดส์โดยไวรัสเอดส์จะแม่มากในต่อมน้ำเหลืองที่โตเหล่านี้

ระยะที่ ๒ : ระยะที่เริ่มมีอาการหรือระยะที่มีอาการ สัมพันธ์กับเอดส์

เป็นระยะที่คนไข้เริ่มมีอาการ แต่อาการนั้นยังไม่มาก
ถึงกับเรียกว่าเป็นโรคเอดส์เต็มขั้น อาการในช่วงนี้อาจเป็นไข้
เรื้อรัง น้ำหนักลด หรือท้องเสียเรื้อรัง โดยไม่ทราบสาเหตุ
นอกจากนี้อาจมีเชื้อราในช่องปาก , งูสวัด , เริ่มในช่องของปาก หรือ
อวัยวะ เพศ ผู้คนตามแขนขา และถั่วลิสงลิ้นคนแพ้ถั่วลิสง จะ
เห็นได้ว่า อาการที่เรียกว่าสัมพันธ์กับเอดส์นั้น ไม่จำเพาะสำหรับ
โรคเอดส์เสมอไป คนที่เป็นโรคอื่น ๆ ก็อาจมีไข้ น้ำหนักลด ท้องเสีย
เชื้อราในช่องปาก งูสวัด หรือเริ่มได้ ดังนั้นจึงไม่เชื่อว่าถ้ามีอาการ
เหล่านี้จะต้องหมายความว่าติดเชื้อเอดส์ทุกราย ถ้าสงสัยควรปรึกษา
แพทย์และตรวจเลือดเอดส์พิสูจน์

ระยะที่ ๓ : ระยะโรคเอดส์เต็มขั้น หรือที่ภาษาทางการแพทย์

เรียกว่าโรคเอดส์
เป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสียไปมากแล้วผู้ป่วย
จะมีอาการของการติดเชื้อจากเชื้ออวัยวะและจะเป็น
มะเร็งบางชนิดเช่นแคปซิซาร์coma(Kaposi'ssarcoma)และมะเร็ง
ปากมดลูก การติดเชื้ออวัยวะหมายถึงการติดเชื้อที่ปกติมี
ความรุนแรงต่ำไม่ก่อโรคในคนปกติแต่ถ้าคนนั้นภูมิคุ้มกันต่ำลง
เช่นจากการเป็นมะเร็งหรือจากการได้รับยาละลายทำให้เกิดไวรัสที่
ปกติต่อมน้ำเหลืองดับหรือสมองได้ ร่องลงมาคือเชื้อพยาธิที่ชื่อ
ว่านาโมซิส-คารินีโอ ซึ่งทำให้เกิดปอดบวมขึ้นได้(ไข้ ไอ หายใจ
เหนื่อยหอบ) ต่อมาเป็นเชื้อราที่ชื่อ คริปโตคอคคัสซึ่งทำให้เยื่อหุ้ม
สมองอักเสบ มีอาการไข้ ปวดศีรษะ ชิมและอาเจียน นอกจากนี้ยังมี
เชื้ออวัยวะอีกหลายชนิด เช่นเชื้อพยาธิที่ทำให้ท้องเสีย
เรื้อรัง และเชื้อชื่อยโตแมก กะโหลกไวรัส (CMV) ที่ก่อตาทำให้ตาบอด

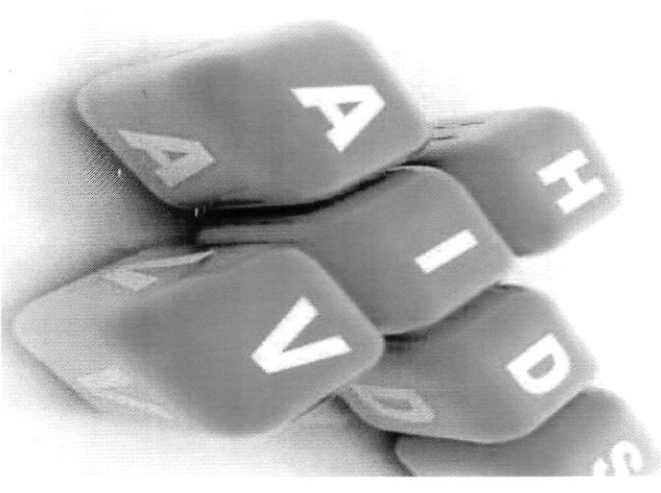
หรือที่กล่าวให้ทั่วท้อง ท้องเสีย และถ่ายเป็นเลือดเป็นต้นใน
ภาคเหนือตอนบน มีเชื้อราพิเศษ ชนิดหนึ่งชื่อ เพนนิซิลีอว มาร์
เนฟฟิโอ ชอบทำให้ติดเชื้อที่ผิวหนัง ต่อมน้ำเหลืองและมีการติดเชื้อ
ในกระแสโลหิตแคปไซ ซาร์โค มา เป็นมะเร็งของผนังเส้นเลือดส่วน
ใหญ่จะพบตามเส้นเลือดที่ผิวหนัง มีลักษณะเป็นตุ่มนูนสีม่วงแดง
บนผิวหนังคล้ายจุดหื้อเลือด หรือฝี ไม่เจ็บไม่คันค่อยๆ ลามใหญ่
ขึ้น ส่วนจะมีหลายตุ่ม บางครั้งอาจแตกเป็นแผล เลือดออกใต้
บางครั้งแคปไซซาร์โคมา อาจเกิดในช่องปากในเยื่อบุทางเดิน
อาหาร ซึ่งอาจทำให้มีเลือดออกมากๆ ได้ นอกจากนี้ ผู้ป่วยอาจเป็น
มะเร็งต่อมน้ำเหลือง หรือมะเร็งปากมดลูกได้ ดังนั้นผู้หญิงที่ติดเชื้อ
เอดส์จึงควรรักษาเพื่อตรวจมะเร็งปากมดลูกทุก ๖ เดือน ในแต่
ละปีหลังติดเชื้อเอดส์ร้อยละ ๕-๖ ของผู้ที่ติดเชื้อจะก้าวเข้าสู่ระยะ
เอดส์เต็มขั้นส่วนใหญ่ของคนที่เป็นโรคเอดส์เต็มขั้นแล้ว จะเสียชีวิต
ภายใน ๒-๔ ปี จากโรคติดเชื้ออวัยวะอีกหลายที่ตามมา รักษาไม่ห
หรือโรคติดเชื้อที่ยังไม่มียาที่จะรักษาอย่างได้ผล หรือเสียชีวิตจาก
มะเร็งที่เป็นมาๆ หรือค่อยๆ ซบเซาหมดแรงไปในที่สุด

ป้องกันตัวเอง ไม่ให้ติดเชื้อเอดส์ ได้อย่างไร

- ๑. รักเดียว ใจเดียว หากจะมีเพศสัมพันธ์กับหญิง ควรใช้ถุงยาง
อนามัยทุกครั้ง ที่มีเพศสัมพันธ์
- ๒. ขอรับบริการปรึกษา เรื่อง โรคเอดส์ ก่อนแต่งงาน และก่อนที่
จะมีบุตรทุกครั้ง
- ๓. ไม่ดื่มเหล้า และงดใช้สารเสพติดทุกชนิด

ความรู้เรื่อง โรคเอดส์

จัดทำโดย

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลหนองกรา

โทร 0-4497-3557 ต่อ 16